

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ, σσ. 89-98

A1. Να συνδέσετε τα στοιχεία της Α στήλης με τα αντίστοιχα της Β στήλης:

Α ΣΤΗΛΗ		Β ΣΤΗΛΗ	
1	8 Αυγούστου 1910	Α	Εκλογές-Παίρνουν μέρος όλες οι πολιτικές δυνάμεις – Φιλελεύθεροι 145 βουλευτές.
2	22 Αυγούστου 1910	Β	Βενιζέλος, ομιλία στο Σύνταγμα
3	5 Σεπτεμβρίου 1910	Γ	Εκλογές – Πρώτη εμφάνιση Κοινωνιολογικής Εταιρίας.
4	6 Οκτωβρίου 1910	Δ	Παραίτηση κυβέρνησης Δραγούμη.
5	Νοέμβριος 1910	Ε	Ίδρυση κόμματος Φιλελευθέρων.
6	Μάρτιος 1912	ΣΤ	Εκλογές με την αποχή παλαιών κομμάτων

(Μον.12)

A2. Διευκρινίστε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων:

Εθνικό Κόμμα, Ραλλικό Κόμμα, Συνθήκη των Σεβρών. (ΜΟΝΑΔΕΣ 15)

A3. Ποιες αλλαγές περιλαμβάνει το μεταρρυθμιστικό έργο του Βενιζέλου στην αναθεώρηση του Συντάγματος κατά το 1911; (ΜΟΝΑΔΕΣ 23)

B1. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και το παράθεμα που ακολουθεί να αναφερθείτε στις εκλογές της 28^{ης} Νοεμβρίου 1910 και στην εμφάνιση της Κοινωνιολογικής εταιρείας.

Τα παλαιά κόμματα πήραν την απόφαση να μην πάρουν μέρος στις εκλογές της 28 N/βρη 1910. Εισηγητής της αποχής ήταν ο Γ. Θεοτόκης. Μαζί τους συμφώνησε και ο Δημ. Γούναρης. Όταν οι φίλοι του διαφώνησαν για την απόφασή του αυτή, απάντησε: «Ποίον κύρος δύναται να έχη το νέον Σύνταγμα όταν ψηφισθή από Βουλήν της οποίας δεν μετέχουν ο Θεοτόκης, ο Ράλλης και όλοι οι σοβαροί κοινοβουλευτικοί άνδρες του τόπου;» Είπε μια βλακεία που ήταν ίση με το μπόι του. Τα συντάγματα έχουν κύρος όχι όταν ψηφιστούν από τους Θεοτόκηδες και Ράλληδες, αλλά όταν αντικαθρεφτίζουν τη θέληση της πλειοψηφίας του λαού. Ο Γούναρης είχε τώρα περάσει χωρίς προσχήματα στην αντίδραση και γι' αυτό μωρολογούσε.

Αντίθετα από το Γούναρη που διάψευσε τις ελπίδες που στήριξαν σ' αυτόν οι Πατρινοί, καθώς και πολλοί νεοϊδεάτες, οι κοινωνιολόγοι, με επικεφαλής τον Αλεξ. Παπαναστασίου, άρχισαν να κινούνται.

Όχι μόνο όταν έγινε το στρατιωτικό κίνημα, ο Παπαναστασίου σαν αντιπρόσωπος της «Κοινωνιολογικής Εταιρείας», σύνταξε ολόκληρο πρόγραμμα με τον τίτλο: «Τι πρέπει να γίνη» και το έδωσε στον αρχηγό του Σ.Σ. Ν. Ζορμπά, αλλά προσπάθησε να οργανώσει νέο κόμμα έχοντας σύμφωνους τους κοινωνιολόγους.

Κατά τα μέσα του 1910 την πολιτική τους ομάδα οι κοινωνιολόγοι την ονομάσανε «Λαϊκόν Κόμμα». Δημοσίεψαν μάλιστα και το πολιτικό πρόγραμμά τους που το είχε συντάξει ο Παπαναστασίου.

Όμως, όπως ξέρουμε, οι προσπάθειές τους αυτές δε βρήκαν απήχηση στα πλατιά στρώματα του λαού. Οι κοινωνιολόγοι ήταν γνωστοί σε πολύ μικρούς κύκλους. Δεν είχαν λοιπόν το απαιτούμενο κύρος και αίγλη για να τους προσέξουν οι λαϊκές μάζες.

Εξάλλου στην περίοδο αυτή είχε ανατείλει το άστρο του Βενιζέλου που όλο και ανέβαινε στο πολιτικό στερέωμα της Ελλάδας.

Ενώ λοιπόν οι κοινωνιολόγοι αγωνίζονταν να ξυπνήσουν τις μάζες, προβάλλοντας μελετημένο πρόγραμμα, ο Γούναρης και οι παλαιοκομματικοί παράτησαν τον εκλογικό αγώνα και κάλεσαν τον ελληνικό λαό να μην πάει και ψηφίσει την ημέρα των εκλογών. Βγήκαν όμως γελασμένοι, γιατί οι λαϊκές μάζες ψήφισαν και με φανατισμό μάλιστα τους βενιζελικούς και τους ανεξάρτητους υποψήφιους. Κι' ακόμα πολλοί πρώην και τέως βουλευτές που ανήκανε στα παλιά κόμματα καθώς και ανεξάρτητοι, δήλωσαν φιλία στο Βενιζέλο.

Από τη μια άκρη της Ελλάδας στην άλλη, το νέο κόμμα, το κόμμα των φιλελευθέρων, με έμβλημα του την Άγκυρα, είχε τραβήξει στην προεκλογική του εξόρμηση τη μεγάλη πλειοψηφία του λαού.

Ο Βενιζέλος από μήνες πριν είχε επισημάνει τη Θεσσαλία σαν την επαρχία όπου φυσούσε πιο πολύ ο ανορθωτικός άνεμος. Η αγροτική εξέγερση δεν τον άφησε ασυγκίνητο. Επίσης και ο απεργιακός σάλος και τα σοσιαλιστικά κηρύγματα, που ακούονταν στην πόλη αυτή, δεν τον άφησαν αδιάφορο. Γι' αυτό αποφάσισε να εκφωνήσει τον πρώτο προεκλογικό του λόγο στον οποίο θα έκανε ανάπτυξη του προγράμματός του, στη Λάρισα για ν' ακουστεί σ' όλη τη Θεσσαλία.

Εξάλλου, αν και ο παλαιοκομματισμός ήταν μικρή μειοψηφία, οι Θεσσαλοί αγρότες και εργάτες έδειξαν ότι μένανε πιστοί στην αγροτική και εργατική ιδέα³⁰.

Εγκαινίασε λοιπόν την εκλογική του εξόρμηση από τη Θεσσαλία ελπίζοντας να κατακτήσει τη μεγάλη μάζα του Θεσσαλικού λαού. Γι' αυτό σύνταξε το λόγο του με προσοχή. Έδινε υποσχέσεις και χάραζε σε όλα τα φλέγοντα ζητήματα νέα πολιτική.

Γ. Κορδάτου, ό.π. σσ. 226-227

(ΜΟΝΑΔΕΣ 25)

B2. Με βάση τις ιστορικές γνώσεις σας και το κείμενο που σας δίνεται να παρουσιάσετε τη σύγκρουση του Βενιζέλου με τον Κωνσταντίνο κατά τα χρόνια 1914-1915.

Η ουδετερότητα της Ελλάδας έγινε ακόμη πιο επικίνδυνη για τη χώρα, όταν τον Φεβρουάριο του 1915 η αγγλική κυβέρνηση, εν όψει της επιχείρησης κατά των Στενών που προετοίμαζε, πρότεινε στην Ελλάδα να συμμετάσχει στην επιχείρηση με αντάλλαγμα «σπουδαίες» εδαφικές παραχωρήσεις στα παράλια της Μικράς Ασίας. Η προσφορά ήταν άκρως δελεαστική για την ελληνική κυβέρνηση. Αποτελούσε συνάμα η αγγλική πρόταση προειδοποίηση ότι η Αγγλία δε θα ανεχόταν την Ελλάδα ουδέτερη από τη στιγμή που θα

έθετε σε εφαρμογή την επιχείρηση για την εκπόρθηση των Στενών. Ο Βενιζέλος εγκατέλειψε τότε και τους τελευταίους δισταγμούς του για την έξοδο της Ελλάδας από την ουδετερότητα και πρότεινε τη συμμετοχή της στην επιχείρηση των δυνάμεων της Συνεννόησης στην Καλλίπολη. Ο Κωνσταντίνος δεν αποδέχτηκε την πρόταση του πρωθυπουργού και ο Βενιζέλος ήταν αναγκασμένος να παραιτηθεί.

Ιωάννης Κολιόπουλος, κ.ά., Ιστορία του Νεότερου και του Σύγχρονου Κόσμου (από το 1815 ως σήμερα) γ' λυκείου γενικής παιδείας, σ. 82

(ΜΟΝΑΔΕΣ 25)

ΣΟΦΙΑ Γ. ΜΕΣΙΓΚΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ Γ. ΜΕΣΙΓΚΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ